

**HDK – HÖGSKOLAN FÖR DESIGN OCH
KONSTHANTVERK**

ETT OBEGRÄNSAT JAG

Det känns i blicken

Josefin Wilkens

Textil – Kläder – Formgivning

Uppsats/Examensarbete:	22,5 hp
Program och/eller kurs:	Textil- Kläder- Formgivning, Hdk-Steneby 180 poäng
Nivå:	Grundnivå
Termin/år:	Vt 2017
Handledare:	Martin Bergström
Examinator:	Pasi Välimaa
Rapport nr:	

ABSTRACT

This work investigates a fraction of someone's identity.

I believe that a person's Identity is constantly changing and moving.

I believe that many of us are limited versions of ourselves, to prevent other people from feeling uncomfortable

In my work, I'm trying to capture a part of an Identity that is unlimited, by documenting a certain emotion or a reaction to an emotion.

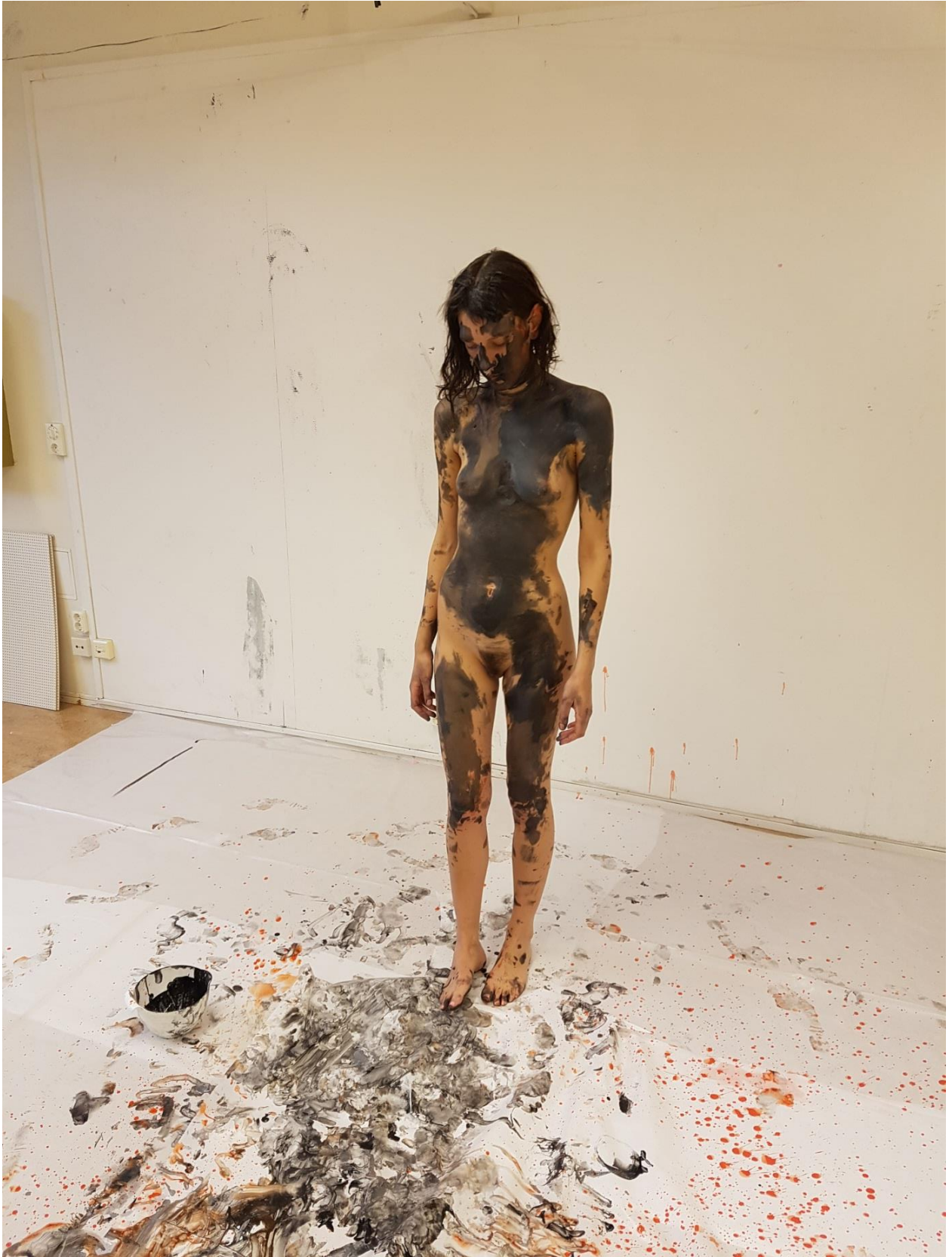
What does it look like when you lose control? Do you let yourself lose control?

What does it look like when your mind is somewhere else? When you are barely there.

Are you still you then?

An unlimited edition of you.

Unlimited me.

INLEDNING

Mitt arbete undersöker identitet, skillnaden mellan min egen självbild och andras upplevelser av mig. Vad händer med ens identitet i olika sociala sammanhang? Varför betar jag mig annorlunda beroende på situationen och omgivning? Vem är jag när jag är ensam, när ingen ser på?

Jag gick in i projektet med en önskan om att lära känna mig själv bättre. Med en förhoppning om att det som är mest personligt för mig också kunde bli något som är relevant för andra.

Genom performativa undersökningar och fri rörelse tog jag fram olika känslor och delar av mig som fick lov att ta den plats jag inte låtit dem göra förut. Jag var intresserad av hur en persons känslor ser ut i koncentrerad form, när endast de får chans att ta över. Går det ens? Kan vi skilja dem från allt annat som pågår inuti oss? Kan vi uppnå en obegränsad identitet?

Under projektets gång har jag blivit intresserad av att finna brytpunkten som gör att åskådaren blir obekvämt, jag har velat väcka en näst intill fysisk reaktion hos mig själv och publiken.

Vidare har jag velat undersöka vad samma känsla betyder för olika människor. Med hjälp av en enkät, professionella dansare och ett filmteam har jag velat visualisera och fördjupa undersökandet av det ogripbara.

SYFTE

Syftet var att ta tillfället i akt att lära känna mig själv bättre, undersöka olika delar av min personlighet och genom det hitta nya ingångar till mitt konstnärliga arbete.

Tanken var sedan att kunna förmedla mina erfarenheter från undersökandet till en publik. Min förhoppning var att väcka näst intill fysiska upplevelser hos åskådaren, framkalla minnen och igenkänning.

MÅL

Målet var att skapa ett flertal figurer som var och en kunde berätta om olika delar av min identitet, som karaktärer i ett skådespel. Slutresultatet var tänkt som en performance, foto eller rörlig bild. Jag ville åt en tyst berättelse.

METOD

De viktigaste elementen i min undersökning har varit att arbeta med rörelse och färg. Genom det har jag velat förändra kroppen och synen på identitet.

FRÅGESTÄLLNINGAR

- Hur skapar jag förutsättningar för att kunna uppnå en obegränsad identitet?
- Hur kan man uttrycka inre känslotillstånd och omvandla dem till textila objekt?
- Vad kommer jag lära mig om mig själv och hur blir det relevant för andra?

INNEHÅLLSFÖRTECKNING:

• Abstract.....	s 2
• Inledning.....	s 4
• Syfte/mål/metod/ frågeställning.....	s 5
• Bakgrund.....	s 8
• Frågan om identitet.....	s 10-11
• Referens, Polixeni Papapetrou.....	s 11-12
• Undersökning av rörelse, ensam.....	s 13
• Undersökning av rörelse, tillsammans.....	s 15
• Undersökning i material.....	s 16-17
• Performativa undersökningar, del 1.....	s 18
• Del 2.....	s 20
• Del 3.....	s 22
• Färgens betydelse.....	s 24
• Referens, Olivier de Sagazan.....	s 25
• Del 4.....	s 26
• Referens, Marina Abramovic.....	s 28
• Vidareutveckling.....	s 29
• Presentation konsthallen, Dals Långed.....	s 33
• Opponering.....	s 34
• Utställning, Göteborg.....	s 34
• Reflektioner.....	s 36
• Referenslista.....	s 37

BAKGRUND

Frågan om identitet och vad det är för mig, har följt mig under min utbildning på Hdk-Steneby sedan starten. Jag har alltid varit fascinerad över förhållandet mellan plagg och kropp samt hur det speglar och formar identitet.

För att utveckla min kreativa process under slutet av andra året behövde jag utmana mig själv, inte nöja mig med den första idén som kom till inför en uppgift. Istället lät jag uttrycket växa fram under processen, utan att ha något specifikt plagg i åtanke som slutresultat. Ett nytt uttryck där fokuset låg på att förvränga kroppen formades. Jag upptäckte hur mycket mer spännande och givande det var för mig att arbeta mer skulpturalt mot kropp istället för det mer funktionella/dekorativa jag gjort innan. Det kom att bli min nya utgångspunkt framöver.

Hösten 2016 gjorde jag en utbytestermi på Risd (Rhode Island School of Design). Det var som att kliva in i en helt ny värld. Pressen på att producera, den hårda kritiken, tillsammans med den starka konkurrensen bland eleverna blev lamslagande för mig. Efter ett tag var det enda jag kunde känna; stress, ångest och hemlängtan. Min enda tillflykt var att göra något med dessa känslor. Jag försökte bearbeta dem genom att skapa objekt, objekten blev till masker, olika masker för olika sinnesstämningar. Det var då mitt intresse för att omvandla känslor till textila objekt startade.

Tanken på att arbeta med frågan om vad identitet är fanns kvar. Mitt arbete utvecklades till ett undersökande om hur personer uppfattade mig på skolan. Skillnaden mellan min egen självbild och andras upplevelser. Mina masker blev till gestalter som kunde symbolisera olika delar av mig.

I slutet av terminen hade jag vant mig och kunde ta åt mig av kritiken, då utvecklades mitt sätt att tänka. Jag lärde mig att skilja på kritik och konstruktiv feedback, men även att stå stadigt i det jag tror på. Det blev tydligt för mig att det var när arbetet handlade om det som låg närmast mig själv och det mest personliga, som andra människor kunde uppskatta verken och känna igen sig själva i dem.

Tanken på att frågeställningar som vid första anblick verkar vara rent privata, att det allra personligaste kan vara det som är mest relevanta för alla, speglas i R.W.Emerssons uttalande (1841).

CITAT:

“Speak your latent conviction and it shall be the universal sense; for the inmost in due time becomes the outmost.

FRÅGAN OM IDENTITET

Jag har läst Hannele Backströms kandidatuppsats om Identitetsskapande och perfektionism (2013). I hennes rapport tar hon bland annat upp en definition av identitet i tre olika områden av Sedikes & Brewer, (2001), den Individuella, den relativa och den kollektiva. Det första området om individuell identitet berör individens mål, tro, värderingar, självkänsla samt vem man ser sig som i framtiden. Det andra, den relativa identiteten grundar sig i det jag som vi är jämt mot andra. Det tredje området berör den kollektiva identiteten, vilka grupper vi vill tillhöra samt vilka känslor och attityder som utvecklas genom att tillhöra vissa grupper.

När jag ser på dessa tre områden känner jag igen mig i hur jag uppfattar att min identitet förändras beroende på var jag är i livet samt med vilka jag umgås med. I mitt arbete vill jag undersöka skillnaden mellan min som jag ser det "sociala identitet" samt min "jag-identitet", hur jag betar mig när det inte finns några vittnen. I det vill jag bättre kunna förstå varför jag känner ett behov att anpassa mig efter andra istället för att stå stadigt i en identitet som jag själv tror mig ha valt. Jag vill undersöka en identitet som står utanför gruppsyck och sociala regler.

I boken BeGrepBart skriver Hammarèn & Johansson, (2009) om andra teorier runt Identitet. Bland annat en som de väljer att kalla för "Kärna eller process"

"Är vi egentligen i grunden samma personer, som bara förändras en aning, eller kan vi till och med skilja på den person vi var vid tidpunkt ett, två, tre, fyra och så vidare".

För mig är Identitet är något som är rörligt och i konstant förändring. Jag är en av dem som anser att vi aldrig slutar formas av nya erfarenheter och att det i sig gör att vårt jag förändras med tiden. Jag uppfattar det som att vi inte har ett jag, utan flera, då vi anpassar vår identitet efter sammanhang och personer vi möter.

Människor är inte individer utan divider skriver Y.N, Harari, (2016) han anser att det autentiska jaget inte finns utan att det istället är en massa röster i hjärnan som hela tiden slåss om att få uppmärksamhet och att ingen av dem är ens egna äkta jag.

Beroende på vad vi har varit med om samt vilka erfarenheter vi fått av personer vi mött, läser vi av en persons identitet när vi möter dem. Jag väljer till exempel att se mig själv i första hand som kreativ, positiv, glad och energirik, medans någon annan kanske uppfattar mig som högljudd, uppmärksamhetssökande och jobbig.

För att kunna observera olika beståndsdelar av min identitet och ta reda på mer om vem jag tror mig vara bestämde jag mig för att arbeta med ett undersökande av några specifika känslor.

För att få den nödvändiga friheten som behövdes i undersökandet blev performance som skyddat, rituellt upplägg ett givande sätt att undersöka. Jag ville åt en trygg, neutral omgivning där man kan våga släppa loss och experimentera utan inflyttande utifrån, utan rädsla för att bli dömd. I undersökandet blir den som utför performancet en skådespelare för känslan. Känslorna har jag velat granska en och en för att se vad som kommer fram när man koncentrerar sig på en känsla i taget.

Som slutresultat i mitt projekt ville jag fortsätta med min undersökning som påbörjades på Risd, att omvandla inre känslotillstånd till textila objekt samt att skapa karaktärer som kunde gestalta olika delar av mig. De skulle ha olika utseende och rörelsemönster som visade på de olika personlighetsdragen.

POLIXENI PAPAPETROU

I mitt karaktärsbygge söker jag en berättelse, ett scenario där mina känslor har blivit omvandlade till karaktärer i ett ögonblick. Någon som fångar detta är fotografen och konstnären Polixeni Papapetrou. I hennes bilder undersöker hon relationen mellan historia, samtida kultur och varande. Hon är berömd för sina serier om människors identiteter. Hon har till exempel fotograferat sina egna barn iförda masker i olika miljöer samt fiktiva scenerier. Hon utforskar en oförväntad värld mellan det verkliga och imaginära.

I sina mardrömsaktiga berättelser använder Polixeni sig av textila material för att skapa ett scenografiskt och teatralt uttryck. Hon fångar materialets kvalitéer och får dem att komma till liv. Bilderna beskriver melankoli och ensamhet på ett sätt, som ger mig nya tankar om hur man kan förvränga människan och dess omgivning med textila material.

Hon inspirerade mig till att använda kameran som mitt främsta medel för undersökningen.

(The Ghilles 2013, The Dreamkeepers 2012)

UNDERSÖKNING AV RÖRELSE ENSAM

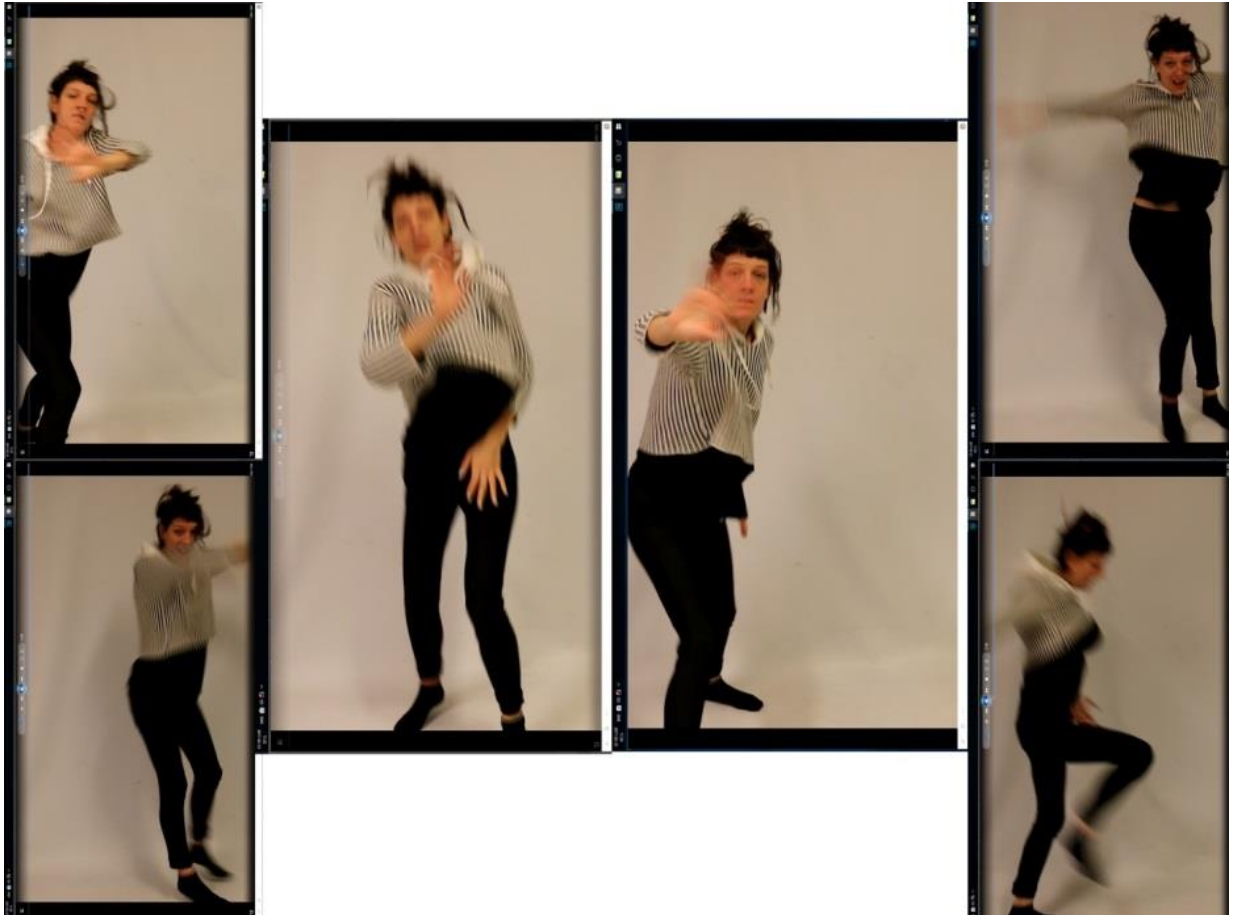
Om jag undersöker mig själv i slutet rum. Vad är det jag finner då?

Rörelsen började som ett verktyg för mig. Jag kunde genom den gå in i olika delar av mig själv. Hur rör sig mitt oroliga jag? Hur ser mina rörelser ut när jag är stressad? Tanken var att genom att filma rörelsen kunna hitta inspiration till att utforma mina karaktärer.

När undersökningen började insåg jag snabbt att det inte var en bekväm situation för mig att stå ensam framför kameran och försöka imitera en känsla. Det kändes inte äkta, och inte alls likt det som hade funnits i åtanke från början. Genom att umgås mer med mig själv hoppades jag kunna hitta svar om vem jag är, men insåg att jag behövde dela med mig om mina tankar med någon annan, för att kunna dela erfarenheter och reflektioner kring vad identitet är för dem.

UTDRAG UR LOGGBOK 20/2-17

Idag började jag filma mig själv, vilket kändes väldigt konstigt och märkligt, något som jag har haft farhågor om. Att vara ensam och hoppa runt framför den alltid lika dömande kameran är inte ett givande arbetssätt för mig. Jag hoppas att det känns bättre att filma någon annan, någon som är van att röra sig och kanske har mindre spärrar än mig, jag hoppas att det kan få mig att slappna av också.

UNDERSÖKNING AV RÖRELSE TILLSAMMANS

Det är i relationer, i möten som jag kan förstå mer om vem jag själv är. För att kunna ta mig vidare behövde jag hjälp. Ett samarbete inleddes med en student som arbetat med Identitet och rörelse innan. Vi började samarbetet med att samtala kring jaget. Hur mycket kan man egentligen påverka den man är? Kan vi låta bli att påverkas av hur samhället vill forma oss? Vi diskuterade även vad en karaktär är och hur man blir en karaktär själv.

I nästa fas gick vi in i rörelsen, men denna gången tillsammans. I ett av våra rörelseexperiment skrev vi ner de känslor vi hade den dagen och började sedan undersöka dem en och en genom rörelse och samtal.

Det blev med ens lättare att vara ärlig med mina känslor. Innan hade jag trott att det skulle kännas svårt eller pinsamt att blotta sig så pass mycket, men tvärtom blev det enklare. Att endast få koncentrera sig på en känsla i taget var en befrielse, att verkligen få gå in i den och tänka på var den känns i kroppen, varför den känns. Det gjorde det även enklare att skaka av sig den.

Rörelsen började jag undersöka som ett sätt för mig att ta mig an de olika känslorna som kommer fram i mig när min identitet förändras. Tanken var sedan att göra om rörelserna till skisser och till slut textila objekt (karaktärer). Under processen kände jag dock att själva rörelsen blev mer än bara en undersökningsmetod, den blev till en egen del av arbetet.

.

UNDERSÖKNINGAR I MATERIAL

UTDRAG UR LOGGBOK 8/2-17

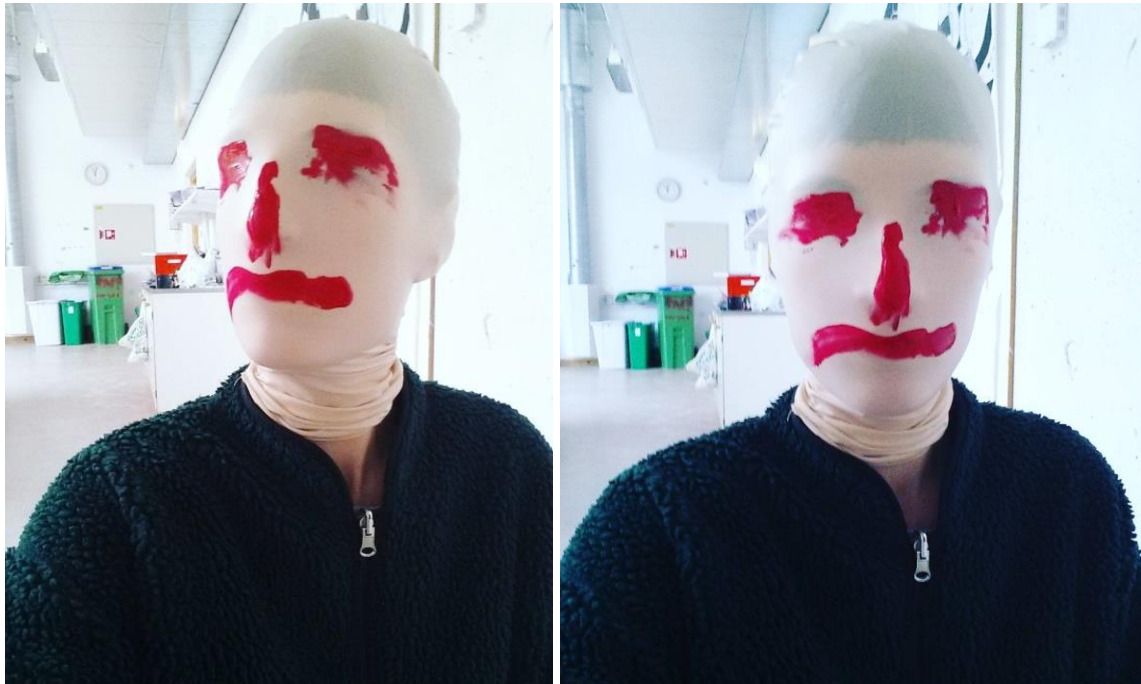
Att få ta på sig en mask, att bli någon annan en stund. Det är ju egentligen det jag vill. Att få fly från mig själv ibland när det känns som att jag inte vet vem jag är eller inte tycker om den jag blir.

Masken gör inte att man blir någon annan, men den gör att många av de hinder man har försvinner. Till en början var masken för min skull, för att våga mer utan att bli dömd eller döma mig själv.

Jag hade kommit till ett stadium i projektet där jag ville undersöka känslorna och rörelserna på ett nytt sätt. I ett av mina materialtest hade jag målat på mitt ansikte iförd en mask. Masken gjorde inte bara att ansiktet blev dolt utan också att det suddades ut, personen under blev omänsklig. Hur tolkar vi en persons känslor när vi inte kan läsa av ansiktsuttrycket? Måste vi förändra vårt sätt att se på kroppen och rörelsen då?

Jag ville fortsätta att undersöka detta men i större skala. Min första tanke var att måla direkt på kroppen. Men samtidigt ville jag åt anonymiteten som funnits i masken samt möjligheten att kunna spara det som målades efteråt. Jag valde att göra en kroppsstrumpa i samma ton som min hud för att få det att likna min nakna kropp så mycket som möjligt, utan att det skulle kännas konstgjort. Det skulle skapa känslan av att vara helt blankt, en målarduk som skulle fyllas. Jag ville att personen under endast skulle fungera som ett kärl för känslan, att det inte var viktigt vems känslan var, att alla skulle kunna känna igen sig i känslan som personen gick in i.

Samtidigt som undersökandet pågick ville jag få mer information om vad andra kände inför sin identitet. Utifrån mina frågeställningar utformades en enkät.

Cirka 30 andra elever runt om på skolan fick svara på frågor om hur de kände att deras personlighet har förändrats beroende på vem de umgåtts med och var de har befunnit sig. Samt frågor om hur de upplever en viss känsla t.ex. var i kroppen den känns, vilka rörelser ger den upphov till, vilken färg har den och så vidare.

Många beskrev tankar och erfarenheter som liknade mina. De skrev om en begränsad sida av sig själva som de visade upp utåt och om att lägga på sig en glad mask utåt. Betyder det att vi då är oärliga? Eller är det kanske rent av nödvändigt att utveckla olika strategier för hur mycket av oss själva vi vill eller orkar visa just den dagen?

Det var nu jag kände att mina två metoder kunde sättas ihop. Jag inledde en ny fas i projektet där mina materialundersökningar blandades med rörelse.

PERFORMATIVA UNDERSÖKNINGAR, DEL 1

Dagen kom då det var dags att måla och jag valde en känsla som tydligt kändes som en del av mig. Denna gång oro. Färgerna jag valde ut är de som representerar och uttrycker oro starkast för mig och även för de som svarade på enkäten.

Iförd kroppsstrumpa och mask gick jag sedan in i känslan av att vara orolig, försökte få den att ta över mig, jag målade på de punkterna där känslan kändes på kroppen, detta för att få fram en ännu starkare bild av vad oro kan vara och se ut. Till hjälp hade jag en person som jag kände mig trygg med som kunde filma.

I slutet bad jag även personen att kasta en kontrastfärg på mig som ett sätt att få till ännu ett orosmoment.

ORO

DEL 2

När masken åkte av och resultatet blev synligt kom det som en glad överraskning. Spåren av färg på plasten, de intensiva färgerna på dräkten samt det som färgat av sig på min hud under dräkten. Allt blev som en dokumentation av upplevelsen, platsen blev till ett vittne som berättade historien om ritualen som hade skett.

Även om jag blev nöjd med resultatet så upplevde jag samma känsla som jag fått tidigare när jag var själv i fotostudion. Känslan av att spela för någon annan, jag kunde inte hitta den koncentration jag hade varit ute efter. Fortfarande fanns svårigheten kvar med att inte bara illustrera en redan satt uppfattning om vad känslan är. Vad är oro för mig och vad har jag fångat upp från andra?

Nästa känsla i undersökandet blev stress. Kroppstrumpan ändrades något för att testa om personens rörelseförmåga skulle göra att känslan kom fram ytterligare.

UTDRAG UR LOGGBOK 17/3-17

Igår fick jag en nytändning i projektet, jag och Justus filmade mig när jag målade på mig själv iförd kroppsstrumpa. Det kändes kul och spontant, det gick fort och blev ett väldigt spännande resultat. Det känns roligt att ha hittat tillbaka till något som känns lustfyllt. Nu har jag sytt en andra kroppsstrumpa som ska vara förvrängd. Jag måste hitta något sätt att kunna fortsätta undersöka utan att upprepa mig.

STRESS

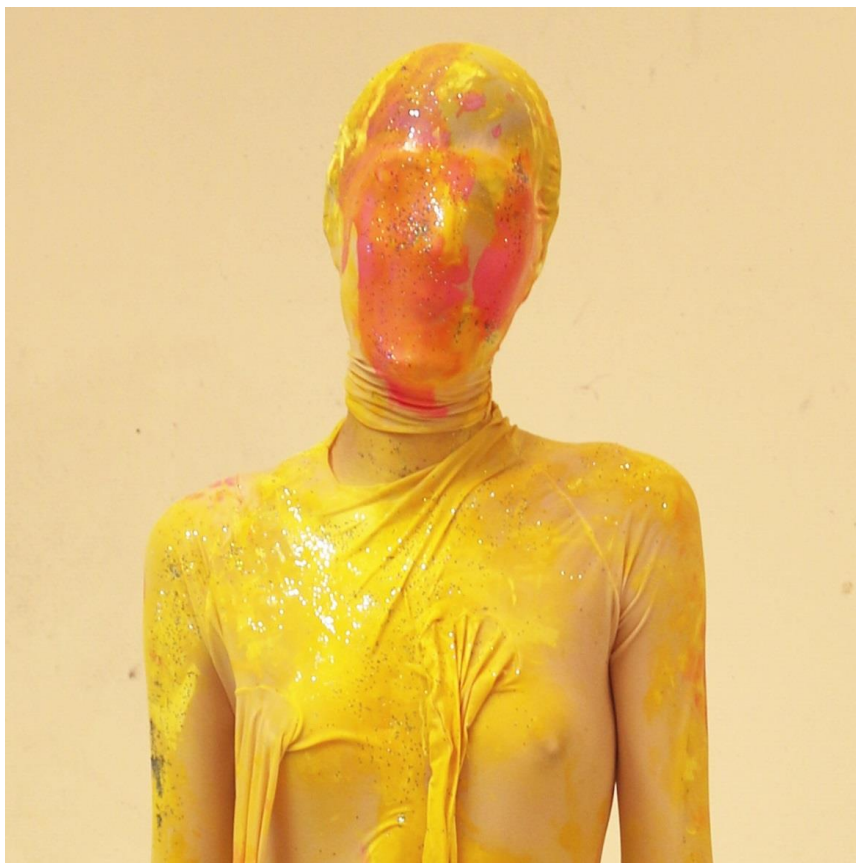
DEL 3

Mitt tredje undersökande blev lekfullhet, kroppsstrumpan förändrades igen, denna gång med fler armar och ihopsydda ben. Jag kom senare fram till att det viktigaste inte var hur kroppsstrumpan var sydd, utan att den syntes så lite som möjligt och kunde ge större utrymme för rörelsen.

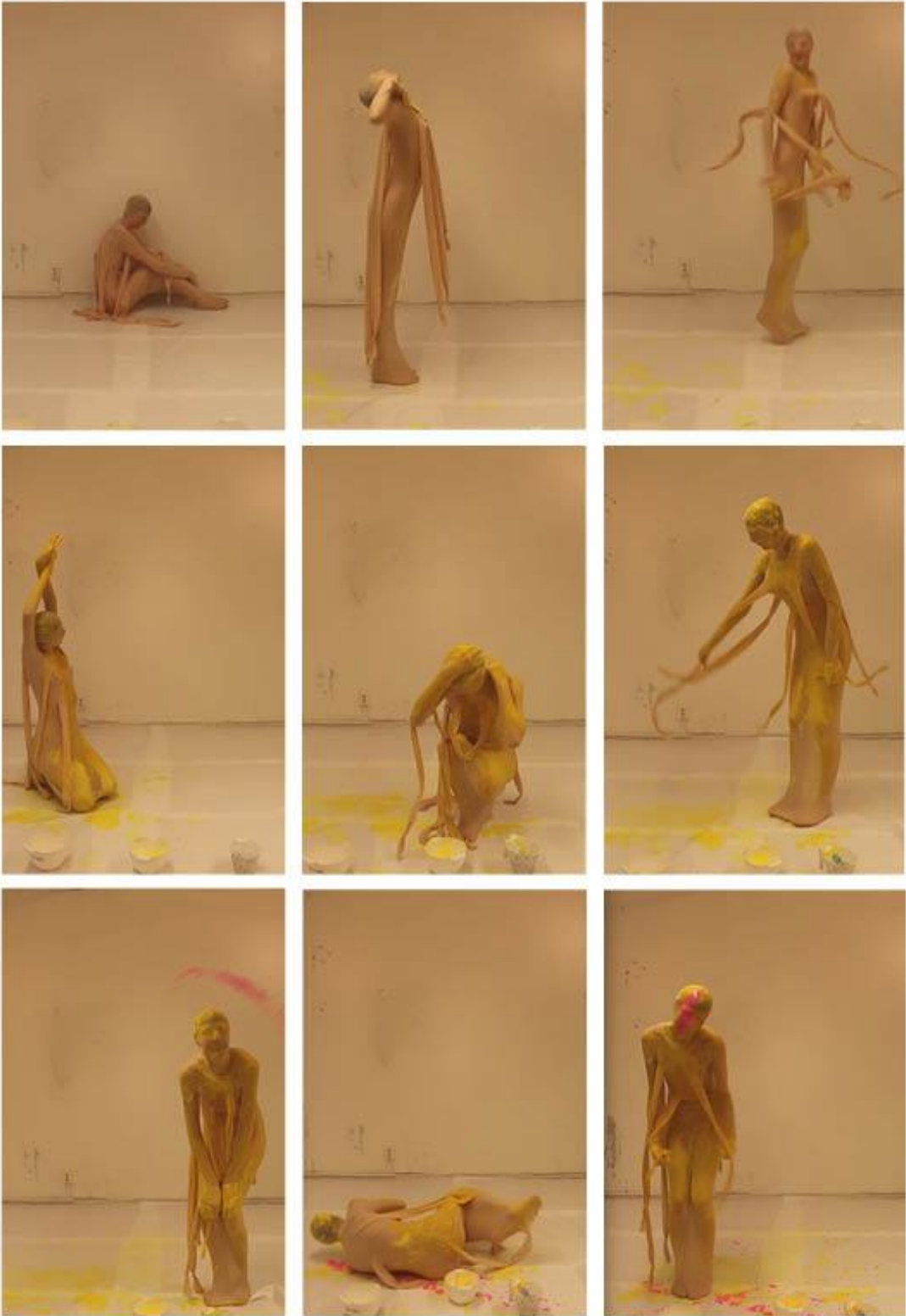
Även om jag inte kände att jag lyckades fullt ut var det lättare att gå in i känslor som stress och oro. När det kom till att spela in känslan av att vara lekfull, så kändes det svårare. Hur är man lekfull med sig själv? Hur leker man som vuxen?

Enligt mig har definitionen av lek förändrats från det att jag var barn till idag. Men det jag vill åt, verklighetsflykten är densamma nu som då. Att få befinna sig i något som inte behöver vara på riktigt, det är då det blir spännande och avslappnande på samma gång, alla krav försvinner och man befinner sig i ett mellanrum tills någon ropar "maten är klar".

När jag försökte gå in i känslan av lekfullhet försökte jag imitera hur det var att leka som barn istället för att ta reda på hur jag leker idag som vuxen. Det gäller alla känslorna, jag trodde att jag kunde finna dem i stunden men egentligen hade jag behövt minst en veckas betänketid för att inse vad känslorna är för just mig idag.

LEKFULLHET

FÄRGENS BETYDELSE

UTDRAG UR LOGGBOK 28/4-17

Jag har funderat mycket över hur en känsla blir äkta, jag måste ju ändå gå in i en roll och låtsas vara till exempel stressad. Vilka rörelser och känslor finns med mig från hur man "ska" vara när man är stressad. Som man har sett på film och så vidare. Jag använder mig av färgen röd när jag porträtterar känslan av stress. Men vart kommer det ifrån? Skulle det kännas stressat om jag målade med till exempel ljusblå?

Enligt en artikel i Aftonbladet (2004) aktiverar rött vår hjärna och ökar både produktivitet och stress. Det säger Rikard Küller, professor i miljöpsykologi, som forskar på hur färger påverkar oss.

Att rött är aktiverande och stressande är inte så konstigt, menar han. Rött har alltid varit en viktigt biologisk signal. – Vi använder vårt blod för att signalera. Skadas vi drar blodet uppmärksamhet till såret. Könsdelar och läppar är röda. Och när vi blir arga blir vi röda i ansiktet och varnar därmed omgivningen. Barkeman, (2004)

Jag väljer färgen för att den illustrerar känslan. Rörelsen är det viktigaste i undersökandet men färgen förstärker den så pass mycket att färgvalet blev en stor del av mitt undersökande. Färgen gör att man kan känna igen sig i känslan, färgen väcker minnen i kroppen. Det jag vill åt är en så fysiskt känsla som möjligt hos åskådaren.

För mig i performancet blir den röda färgen viktig, den leder mig in i känslan och genom masken ser jag den sprida sig ut över min kropp samt golvet, jag känner mig stark och mäktig i den röda färgens närvaro. Det känns som att jag med den röda färgen kan driva ur stressen ur min kropp och istället lägga den utanpå mig, för en kort sekund äga den. Stress var den känsla som det gick enklast att gå in i, kanske för att det är en flyktig känsla som oftast bara stannar kvar en stund.

OLIVIER DE SAGAZAN

Olivier är en fransk konstnär som arbetar med performance, måleri och skulptur. Jag har fastnat för hans performance. Han använder sig av lager med lera och färg som han kletar på sig själv för att mindre och mindre få det att likna honom själv och istället förvandlas till någon slags ickemänsklig varelse. Oliver intresserar sig för hur långt man kan gå ifrån vad en människa tycker är normalt beteende. Hans metod uppkom ur ett misslyckande att få sina skulpturer att komma till liv, det slutade med att hans egen kropp blev målarduken, han blev en levande skulptur. (fritt översatt från hans hemsida)

CITAT:

“As I deform myself with the clay and the paints I immediately enter into a dance. Are not the movements of a painter like the movements of a dancer? I feel that « the arrival » in a painting or on a stage for dancing are the same state of mind and body. It is always a projection of my body becoming another imaginary body, like a painting or a puppet.”

Min kropp blir även den ett kärle för händelsen, en målarduk som fylls av mina känslor. Dock vill jag till skillnad från Olivier komma närmare mitt eget sinne istället för att omvandlas till någon icke existerande person. Jag delar även Oliviers fascination för hur långt man kan gå innan man gör andra obekväma. Det är då det blir som mest spännande, känslan av att man inte vet om man står utanför och granskar performancet eller om man faktiskt är en del av det. Varför tycker vi att något är obekvämt? Är det för att det avslöjar för mycket om oss själva?

Det blir tydligt när jag ser tillbaka på äldre projekt att det är när det inte går att styra allt som händer i processen som det blir intressant och spännande för mig. I mitt undersökande är det inte bestämt vad jag ska måla eller vart, det går knappt se vad som händer, jag får själv bli överraskad av resultatet. Det väcker en lust i mig att fortsätta undersöka.

Detta blev ännu mer tydligt i min nästa fas av projektet, då jag medvetet överlämnade kontrollen av vissa moment till andra.

DEL 4

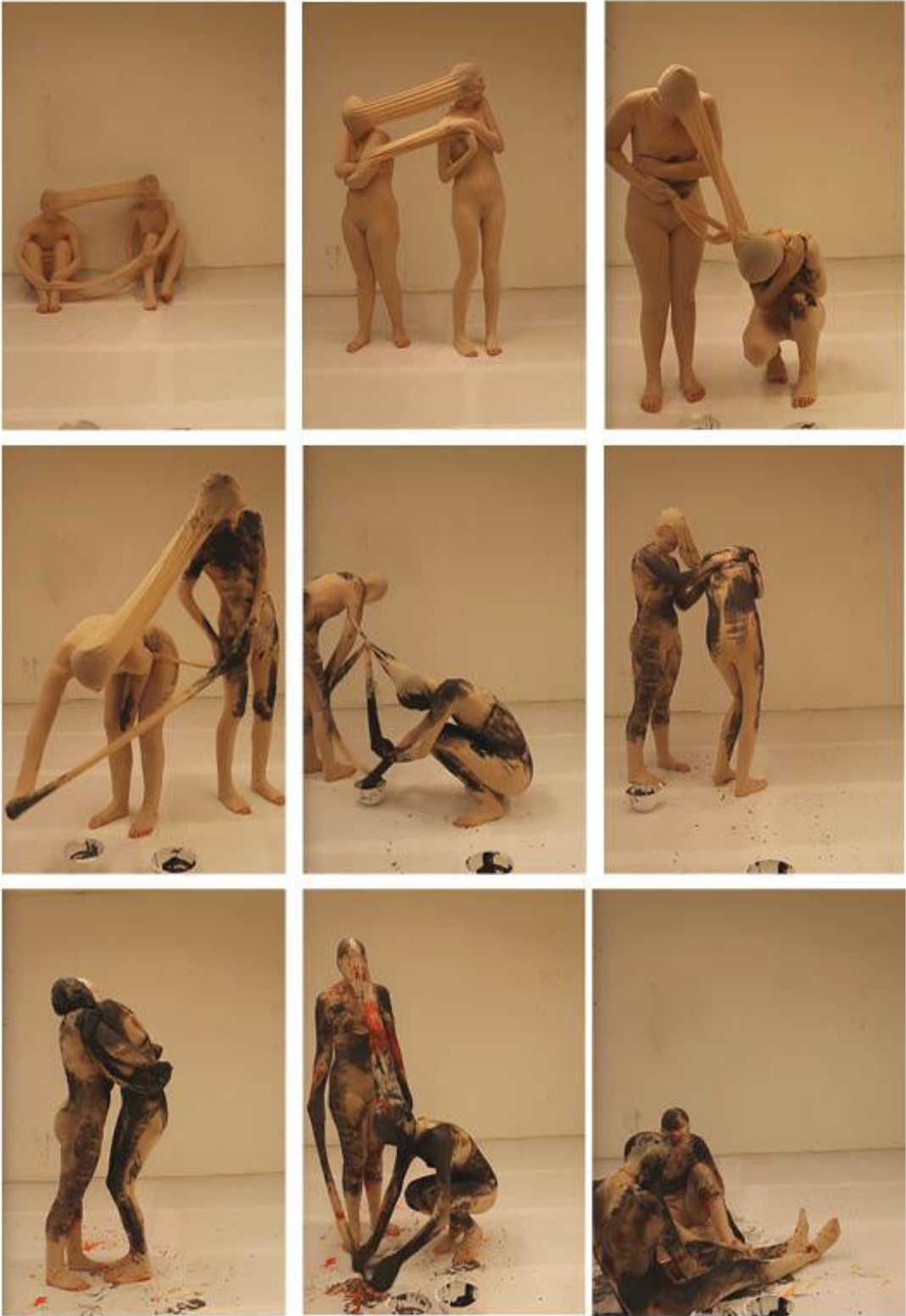
En nyfikenhet på hur någon annans tolkning av en känsla kan se ut väcktes hos mig efter att ha fått ta del av svaren i enkäten. Jag började fundera över om allas känslor uttrycker sig på liknande sätt. Ser allas oro likadan ut? Vad händer om två personer spelar upp samma känsla samtidigt, utan att helt kunna se vad den andra gör? Blir ena personen ledare, medans den andra följer eller kan vi uppleva olika saker bredvid varandra.

Jag gjorde en dubbeldräkt. Med den blev uppdelningen i någons personlighet ännu tydligare. Det faktum att man sitter ihop, gör att det skapas en spänning mellan personerna. Tillsammans med en annan person undersökte vi känslan oro en andra gång.

Efteråt insåg jag att den andra personens tolkning av känslan säger något helt annat än min. Ingens dräkt skulle bli likadan, inte ens mina egna dräkter skulle bli likadana beroende på vilken dag eller humör jag är på.

ORO 2

MARINA ABRAMOVIC

I boken "When Marina Abramovic dies" (Westcott, J. 2009) har jag tagit del av Marinas liv och hennes ingång i konstvärlden. Marina arbetar på ett sätt som är djupt personligt, det finns ingen gräns för var hennes privatliv tar slut och hennes konst börjar. Konsten bygger på hennes uppväxt och liv. I kraftfulla performances gör hon uppror mot ämnen hon drabbats av, alltid med stora fysiska och psykiska utmaningar. Hon blottar sig helt för publiken. Hon menar att det är ett sätt för henne att möta sina rädslor och genom det gå ur det som en lite friare människa.

Jag fascinerar av hennes sätt att totalt ge sig hän åt andra människor, hennes oräddhet. Med väldigt små medel lyckas hon få fram spänningar och känslor mellan sig och åskådaren. Hon får dem att se sig själva i henne.

Hennes sätt att arbeta har skapat nya ingångar till mitt projekt. Att läsa om henne har fått mig att bli modigare och våga blotta mitt allra personligaste. Marina sa efter ett av hennes första performances "nobody was bored". Den meningen har följt med mig under hela projektet. Dit vill jag nå, väcka något i den som tittar. Inte nödvändigtvis positiva känslor, bara få dem att känna att någonting händer med dem när de tittar, något som de inte är vana vid.

Jag anser att jag kan finna detta på de ställen där mitt jag skaver sig mot begränsningarna. Där ingen vet vad som kommer hända härnäst, där jag knappt längre vet om jag är ensam eller iakttagen, då uppstår konflikten och det blir obekvämt. Där gnistrar det och publiken börjar olustigt röra sig på sina stolar.

CITAT:

"In theater, blood is ketchup; in performance, everything's real."

VIDAREUTVECKLING

I början handlade mitt arbete mycket om att skapa karaktärer som kunde spela mina olika personligheter. Under projektets gång blev det mindre viktigt. Det kändes inte längre som att de var olika karaktärer, utan mer som delar av en och samma. Jag är inte endast orolig, stressad, rädd, lekfull, skör, upphetsad osv, utan en blandning av allt på samma gång. Hur mycket jag än försöker att separera dem så går det inte fullt ut. Men undersökandet gav mig något annat och jag ville fortsätta undersöka det.

Det fanns flera känslor jag ville undersöka, fler kombinationer av dräkter, men mina videos kändes klumpiga, min kontroll över min kropp är inte den bästa, och jag hade fått upp ögonen för hur det var att få in andras upplevelser och känslor i projektet.

Det jag ville uppnå i mina gestaltningar, var att andra skulle kunna känna igen sig i dem, men också för dem att se något som de inte vågar släppa fram. För att det skulle hända var jag tvungen att få gestaltningarna att bli så autentiska som möjligt. Jag tog kontakt med två professionella dansare som var intresserade av ett samarbete och som även arbetat mycket med performance tidigare, Daniela Escarleth och Shirley Harthey Ubilla. Vid vårt första möte fick de två känslor var att analysera och gå in i under veckan som var kvar tills vi skulle ses igen och spela in. Känslorna jag valt ut för filmen var oro, stress, gränslöshet och frånvaro.

UTDRAG UR LOGGBOK 23/4-17

Idag träffade jag mina dansare, vi fick en väldigt ärlig och fin kontakt direkt. De öppnade upp sig direkt och pratade om sina erfarenheter av att inte känna att man har hittat sig själv.

Beslutet att välja film som mitt presentationsmedel kom efter att ha sett mitt första test i kameran. Med rörlig bild kan man känna hur färgen träffar kroppen, hur det känns i halsen när man hör någon andas tungt och ansträngt och så vidare. Känslorna smiter sig på åskådaren utan att den får en chans att komma undan, upplevelsen blir fysiskt och påtaglig. Det allra bästa hade varit att kunna göra performansen live framför publiken.

PRESENTATION KONSTHALLEN, DALSLÅNGED

Projektet presenterades vid två olika tillfällen, på presentationen vid Hdk-Steneby samt på utställning i Göteborg i Fixfabriken. På presentationen valde jag att ha två dubbeldräkter från filmningen tillsammans jämte varandra. Jag ville skapa känslan av kroppar i rummet. Två delar av filmen projicerades på väggen bredvid. Med filmen ville jag åt en känsla av att vara omsluten, samtidigt som jag ville att innehållet i filmen drar en åt olika känslomässiga håll. Bakom dräkterna hängde plasten, som en dokumentation av upplevelsen. De övriga dräkterna hängde på en klädstång vid sidan av som ett arkiv av mina känslor.

Inför presentationen doppades de flesta av dräkterna i träklack. Det gjorde jag för att få dem att likna frusna ögonblick, blöta och använda. Framför allt var det viktigt att det skulle synas/kännas att dräkterna inte gick att återanvända. Händelsen som dräkten återspeglade var en engångsupplevelse och kan inte upprepas, eller "bättras på". En ny tolkning av en känsla kräver en tom kroppsstrumpa/canvas.

OPPONERING

Under opponeringen kom två viktiga synpunkter upp. Den ena handlade om valet att kasta en kontrastfärg på personen som utför performacet. Frågan gällde vare sig det endast hade ett estetiskt syfte eller om det bidrog till känslan i projektet.

Under inspelningen av filmen blev det tydligt för mig att det endast hade ett estetiskt syfte, jag valde därför i stunden att ta bort kontrastfärgen på några av tagningarna. I efterarbetet av filmen tog jag bort det helt. Det var en onödig detalj som inte bidrog till känslan jag försökte få fram.

Den andra synpunkten som kom upp handlade om hudfärg, varför jag endast valt att representera en hudfärg. Jag valde att använda mig av ett redan färgat tyg för att det passade min hudton. När jag tog in nya personer i mitt projekt kom även andra hudtoner in. Hade jag haft mer tid hade jag ägnat mig åt att färga in dräkterna efter just deras hud. Det är något jag tar med mig vidare i framtida projekt, att lägga mer fokus på att representera en mångfald. Frågan om varför det var viktigt för mig att färgen var lik hud dök även upp. Det viktiga var att de skulle se neutrala och nakna ut, jag ville åt en så kroppslig känsla som möjligt. För att man ska få känslan av att det kryper in under huden.

UTSTÄLLNING FIXFABRIKEN, GÖTEBORG

På utställningen i Göteborg projicerades olika delar av min film bredvid varandra. Dräkterna hängde mot varandra och skapade som ett rum för filmerna mellan sig. Jag är inte helt nöjd med presentationen på utställningen. Min tanke från början var att kunna projicera filmen på tre olika väggar i ett rum och sedan placera dräkterna i mitten. Jag hade önskat att filmerna kunde projiceras mycket större samt att man hade kunnat dolt projektorerna.

REFLEKTIONER

Från att ha varit ett projekt om mig och mina känslor till att vara något som andra kan känna igen sig i. Hur hände det?

Den intensiva andningen ekar ut i publiken, Shirley tar handen full med orange färg trycker den hårt mot sitt kön och drar den långsamt upp över magen. Samtidigt tar hon upp den andra handen och kletar gul färg över munnen. Känslan hon har gått in i är gränslöshet. Hon slår sig över bröstet och könet samtidigt som hon gungar fram och tillbaka, hennes ansträngda andning hörs starkare ut i rummet då färgen över hennes mun gör det svårt för henne att andas normalt.

Allt jag hade känt men inte kunde visa kom ut ur Shirleys kraftiga närvaro. Att befinna sig i rummet med henne var som att få ta del av hennes innersta. Det var så starkt och drabbande att jag ville skratta, det var så förlösande och vågat. En känsla och rörelse som hade varit obehaglig att se någon gå in i ett vardagligt sammanhang. Jag insåg att mitt behov att anpassa mig efter andra människor handlar om att jag inte vill skapa en obekväm stämning, något som jag har tagit över i mitt projekt. Nu hade jag kontrollen och kunde styra över det obekväma, det landade inte på mig utan studsade tillbaka på åskådaren när de såg filmen.

Det som slog mig när vi spelade in filmen var att även fast jag var regissören till projektet, chockade dansarnas intensiva närvaro och kraft mig på ett sätt jag inte hade kunnat föreställa mig. Objekten slutade vara det viktigaste, själva akten blev verket, objekten blev en dokumentation av upplevelsen.

När man inte vet vart ett projekt kommer ta en, blir det som mest givande. Jag kan skapa verktyg och ramar men när jag sedan tar in andra personer, händer saker som jag inte har kontroll över. Jag kände en enorm lättnad över att kunna släppa en del av kontrollen och få njuta av att inte veta vad som kommer härnäst.

Projektet har gått från en vilja att omfamna allt till att jag velat rikta in det absolut viktigaste, det enkla och direkta som gör att man kan ta åt sig och känna igen sig. En kropp, en tom duk, färg och rörelse, sen gör åskådaren resten, minnen och igenkänning spelar in och tar över.

Resultatet av filmen blev en stark upplevelse både fysiskt och psykiskt. Jag fick kommentarer om att personer hade känt ett starkt obehag av en viss del av filmen, medan andra kände glädje. Med hjälp av färger, ljud och rörelse har jag velat få åskådaren att känna en näst intill fysisk upplevelse. Igenkänning och minnen har spelat en viktig roll. Projektet har formats och vuxit med mig och jag med det. Har det till och med fått sitt eget liv?

REFERENSLISTA

INTERNET

Papapetrou, P. (2012-13). The Ghilles, The Dreamkeepers.

Hämtad från <https://www.polixenipapapetrou.net>

Ottosson, J. O. (2017). Identitet. I *Nationalencyklopedin*.

Tillgänglig: <http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/identitet>

(hämtad 2017-05-02)

Barkeman, E. (2004, 04–19). Så påverkas du av färger.

Aftonbladet, <http://www.aftonbladet.se/halsa/article10450003.ab>

De Sagazan, O. (2017). Hämtad från

<http://olivierdesagazan.com/>

BÖCKER

Hammaren, N & Johansson, T. (2009). BeGreppBart: Liber

Westcott, J. (2009). When Marina Abramovic dies: Massachusetts Institute of Technology

Harari, Y. N. (2016). Homo Deus, a brief history of tomorrow: Penguin random house UK

KANDIDATUPPSATS

Backström, H. (2013). Identitetsskapande och perfektionism, En undersökning bland unga kvinnor på krisjouren för unga: Helsingfors universitet.